
Europos socialinio fondo agentūra
(įstaigos pavadinimas)

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos antikorupcinės programos
ir jos priemonių įgyvendinimo priežiūros komisijai

Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai

**ĮSTAIGOS VEIKLOS SRIČIŲ ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS
KORUPCIJOS PREVENCIJOS ĮSTATYMO 6 STRAIPSNIO 4 DALYJE NUSTATYTIEMS KRITERIJAMS VERTINIMAS**

2020 m. rugsėjo 15 d.
(data)

Veiklos sričių atitikties kriterijams vertinimo laikotarpis: 2019 m. liepos 1 d. – 2020 m. birželio 30 d.
Vertinimą atlikusio (-ių) asmens (-ų) pareigos, vardas (-ai), pavardė (-ės): teisininkė Renata Skausmenytė.
Veiklos srities atitiktis kriterijui žymima taip:

Eil. Nr.	Veiklos sritis	Kriterijai (Korupcijos prevencijos įstatymo 6 str. 4 d.)						
		1) padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika	2) pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas	3) atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti	4) veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu	5) daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo	6) naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija	7) anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų
1.	Pagrindinė Agentūros veiklos sritis – administruojamų programų, t. y. Europos socialinio fondo (toliau – ESF), Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo (toliau –		X					

	<p>EPSF) ir Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo (toliau – PMIF) priemonių administravimas:</p> <p>1) dalyvavimas rengiant teisės aktus, nustatančius programų bei projektų administravimo procesus;</p> <p>2) paraiškų vertinimas;</p> <p>3) projektų administravimas (projektų sutarčių sudarymas ir jų įgyvendinimo priežiūra, mokėjimo prašymų, viešųjų pirkimų tikrinimas, patikros vietoje, sprendimų dėl lėšų grąžinimo priėmimas, pažeidimų tyrimas);</p> <p>4) projektų rodiklių stebėseną.</p>							
2.	<p>Kitos Agentūros veiklos sritys:</p> <p>1) žmogiškųjų išteklių plėtros ir kitų projektų bei programų vykdymas;</p> <p>2) metodinės pagalbos teikimas supaprastintai</p>					X		

Europos socialinio fondo agentūra
(įstaigos pavadinimas)

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos antikorupcinės programos
ir jos priemonių įgyvendinimo priežiūros komisijai

Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai

MOTYVUOTA IŠVADA
DĖL ĮSTAIGOS VEIKLOS SRIČIŲ, KURIOSE EGZISTUOJA DIDELĖ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ, VERTINIMO

2020 m. rugsėjo 15 d.
(data)

Subjektas, atlikęs įstaigos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, vertinimą: teisininkė Renata Skausmenytė.

Analizuotas laikotarpis: 2019 m. liepos 1 d. – 2020 m. birželio 30 d.

Naudoti analizės metodai ir veiksmai: vertinant korupcijos pasireiškimo tikimybę Europos socialinio fondo agentūroje (toliau – Agentūra) buvo taikomi analitinis, lyginamasis bei sisteminis tyrimo metodai. Analizuoti įstatymai, Vyriausybės nutarimai bei kiti teisės aktai, reglamentuojantys korupcijos pasireiškimo nustatymo tvarką (siekiant nustatyti informaciją, kurios reikia atliekant šį tyrimą); išoriniai teisės aktai (įstatymai, Vyriausybės nutarimai, ministrų įsakymai), reglamentuojantys Agentūros veiklą (siekiant nustatyti rizikingiausias Agentūrai priskirtas veiklos sritis, kuriose gali pasireikšti korupcija); Agentūros lokalūs dokumentai (taisyklės, tvarkos, procedūros ir kt.), nustatantys vidinę tvarką įgyvendinant Agentūrai paskirtas funkcijas (siekiant nustatyti, ar šie dokumentai užkerta kelią korupcijos apraiškoms bei įgalina nustatyti korupcijos pasireiškimo faktus); atskirų Agentūros padalinių darbas (siekiant nustatyti, ar laikomasi teisės aktų nuostatų).

1. Veiklos sritis	<p>Pagrindinė Agentūros veiklos sritis – administruojamų programų, t. y. Europos socialinio fondo (toliau – ESF), Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo (toliau – EPSF) ir Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo (toliau – PMIF) priemonių administravimas:</p> <ul style="list-style-type: none">– dalyvavimas rengiant teisės aktus, nustatančius programų bei projektų administravimo procesus;– paraiškų vertinimas;– projektų administravimas (projektų sutarčių sudarymas ir jų įgyvendinimo priežiūra, mokėjimo prašymų, viešųjų pirkimų tikrinimas, patikros vietoje, sprendimų dėl lėšų grąžinimo priėmimas, pažeidimų tyrimas);– projektų rodiklių stebėseną.
--------------------------	--

Kitos Agentūros veiklos sritys:

- žmogiškųjų išteklių plėtros ir kitų projektų bei programų vykdymas;
- metodinės pagalbos teikimas supaprastintai apmokamų išlaidų dydžių klausimais;
- asmenų konsultavimas, informacinių seminarų, kitų renginių organizavimas;
- vidaus administravimas (žmogiškųjų išteklių valdymas, viešieji pirkimai, finansinių išteklių ir turto valdymas, dokumentų valdymas).

Agentūros Projektų valdymo skyriai (I, II ir III) yra atsakingi už Agentūros pagrindinės veiklos vykdymą – administruojamų programų priemonių administravimą. Agentūros veiklos apimtys šioje srityje yra reglamentuotos šiais teisės aktais:

- 1) 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090;
- 2) Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą, taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528;
- 3) Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ministro 2014 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1K-316;
- 4) Atsakomybės ir funkcijų pasiskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo veiksmų programą, taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ministro 2014 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. A1-426;
- 5) Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. A1-288;
- 6) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. vasario 19 d. nutarimas Nr. 149 „Dėl institucijų, atsakingų už Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo administravimą Lietuvoje, paskyrimo“;
- 7) Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo 2014-2020 metų nacionalinės programos projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. birželio 5 d. įsakymu Nr. A1-319.

Pažymėtina, kad analizuojamu laikotarpiu (2019-07-01 – 2020-06-30) Agentūroje pagal administruojamas programas:

- 1) patvirtintų teisės aktų – projektų finansavimo sąlygų aprašų, kuriais vadovaujantis analizuojamu laikotarpiu buvo vertinamos paraiškos ir/ar administruojami įgyvendinami projektai:

ESF – 10

PMIF – 7;

EPSF – 1.

2) įvertinta paraiškų:

ESF – 293;

PMIF – 7;

EPSF – 0.

3) administruota įgyvendinamų projektų:

ESF – 1415;

PMIF – 35;

EPSF – 1.

4) gauta mokėjimo prašymų tikrinimui:

ESF – 5007;

PMIF – 116;

EPSF – 8.

5) atlikta projektų patikrų vietoje:

ESF – 655;

PMIF – 14;

EPSF – 3.

6) atliekamų projektų pažeidimo tyrimų:

ESF – 25;

PMIF – 0;

EPSF – 0.

Taigi, korupcijos pasireiškimo tikimybė ESF, EPSF ir PMIF fondų priemonių administravimo srityje egzistuoja, nes Agentūra, vykdydama šias funkcijas, priima sprendimus, turinčius įtakos pareiškėjams ir projektų vykdytojams, t. y. Agentūros pagrindinė funkcija yra kontrolės ir priežiūros vykdymas (Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalies 2 punktą). Šioje srityje visiškai pašalinti korupcijos pasireiškimo tikimybę priemonių nėra (pagal galiojančią teisinę reglamentavimą pagrindinė Agentūros veiklos sritis automatiškai priskiriama prie korupcijos pasireiškimo tikimybės prasme rizikingų sričių), tačiau žemiau nurodytomis priemonėmis ši rizika yra minimizuojama:

- 1) Agentūra yra priėmusi būtinus vidinius teisės aktus, nustatančius/detalizuojančius kontrolės/priežiūros veiksmų, procedūrų tvarką, terminus ir periodiškumą, periodiškai atliekama norminių teisės aktų peržiūra ir Agentūros darbuotojai informuojami apie aktualius teisės aktų pasikeitimus;

	<ol style="list-style-type: none"> 2) Agentūroje yra išsamiai ir tiksliai nurodytos konkrečių subjektų teisės ir pareigos, vykdamas jiems priskirtas kontrolės/priežiūros funkcijas vykdyme ar/ir sprendimų priėmimo, šios funkcijos Agentūroje direktoriaus įsakymu patvirtintose procedūrose yra aiškiai atskirtos; 3) Paaškęjus teisinio reglamentavimo pasikeitimams, spragoms ar kolizijoms procesų šeiminkai inicijuoja procedūrinių dokumentų pakeitimus. Kokybės skyrius periodiškai vertina procedūrinių dokumentų parengimo ir pakeitimo užsakymus ir atlieka procedūrinių dokumentų pakeitimus; 4) Vidaus audito skyrius, vykdydamas jam pavestus uždavinius, atlieka Agentūros vidaus taisyklių ir procedūrų veiksmingumo, pakankamumo vertinimą ir tikrina jų laikymąsi; 5) Agentūros veiklos kontrolę nuolat atlieka šie išorės subjektai: audito įmonė, tarpinių institucijų (Socialinės apsaugos ir darbo ministerija arba/ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerija) vidaus audito tarnybos, Centrinės projektų valdymo agentūros auditas dėl techninės paramos lėšų panaudojimo, Valstybės kontrolė, Viešųjų pirkimų tarnyba, Finansų ministerija, ES įgalios audito institucijos. <p>Pažymėtina, kad Agentūra, vertindama korupcijos pasireiškimo tikimybę ataskaitiniu laikotarpiu (2019-07-01 – 2020-06-30), išsamesniam vertinimui taip pat pasirinko dar vieną smulkesnę veiklos sritį – viešųjų ir privačių interesų deklaravimą ir viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymą (toliau vadinama – interesų deklaravimas ir interesų konfliktų valdymas) Agentūroje. Agentūros pasirinkimą lėmė 2020 metų birželio mėnesį iš Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos gauta informacija, kad ministras įsakymu nustatė ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų veiklos sritis, kurioje antikorupcinę analizę ir vertinimą tikslinga atlikti 2020 metais. Minėtame įsakyme nustatyta, kad Agentūroje 2020 metais tikslinga atlikti vertinimą būtent interesų deklaravimo ir interesų konfliktų valdymo srityje. Šios veiklos srities vertinimas pateikiamas žemiau lentelėje.</p>
2. Esamos situacijos aprašymas	<p>Duomenų, informacijos rinkimo ir vertinimo metodai: teisės aktų, reglamentuojančių interesų deklaravimą ir interesų konfliktų valdymą Agentūroje, analizė. Analizuoti aktualūs teisės aktai ir Agentūros vidaus dokumentai: Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas (toliau – Įstatymas), Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos 2019-12-04 sprendimu Nr. KS-325 patvirtintos Privačių interesų deklaracijų pildymo, tikslinimo ir pateikimo taisyklės, Agentūros direktoriaus 2020-02-17 įsakymas „Dėl privačių interesų deklaravimo“ Nr. V-2020-00017, Agentūros atmintinė (DI-005) dėl privačių interesų deklaracijų pildymo, Agentūros direktoriaus 2017-04-14 įsakymu Nr. V-2017-00041 patvirtintas Etikos kodeksas, Agentūros darbuotojo nešališkumo pasižadėjimas, Agentūros dovanų politika, Agentūros korupcijos prevencijos priemonių planas 2019-2021 metams. Vertinant korupcijos pasireiškimo tikimybę Agentūros viešųjų ir privačių interesų deklaravimo srityje, taip pat organizuoti pokalbiai su Agentūros Personalo, Projektų valdymo, Pirkimų ir projektų valdymo</p>

	<p>skyriaus darbuotojais, surinkta reikalinga faktinė informacija (pavyzdžiui, ar visi interesus deklaruoti privalantys asmenys yra pateikę deklaracijas, nusišalinimų skaičių 2019-2020 m. ir pan.).</p>
<p>3. Nustatyti korupcijos rizikos veiksniai</p>	<p>Siekiant nustatyti, ar Agentūros interesų deklaravimo ir interesų konfliktų valdymo srityje egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, vertinta šios srities atitiktis Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nustatytiems kriterijams:</p> <p>1) Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika. Per analizuojamąjį laikotarpį Agentūroje nebuvo užfiksuoti Korupcijos prevencijos įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje nurodytų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų atvejai. Agentūroje taip pat nebuvo užfiksuoti kitų tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingų teisės pažeidimų, už kuriuos numatyta administracinė, tarnybinė (drausminė) ar kitokia teisinė atsakomybė, atvejai.</p> <p>2) Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas. Agentūra interesų deklaravimo ir interesų konfliktų valdymo srityje kontrolės ar priežiūros kitų jai nepavaldžių fizinių ir / ar juridinių asmenų atžvilgiu nevykdo. Ši veiklos sritis susijusi išskirtinai su įstaigos vidaus administravimu.</p> <p>3) Atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti. Interesų deklaravimo ir interesų konfliktų valdymo tvarka, deklaruojančių asmenų teisės, pareigos ir atsakomybė reglamentuota Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme, Agentūros vidaus tvarkose ir dokumentuose. Šiuose dokumentuose pakankamai išsamiai apibrėžtos asmenų pareigos, jų įgyvendinimo tvarka bei atsakomybė. Įstatymų ir jų įgyvendinimo teisės aktų bei Agentūros vidinių dokumentų/taisyklių kolizijų, nepriimtų vidinių teisės aktų, būtinų įstatymų ar kitų teisės norminių aktų įgyvendinimui, interesų derinimo ir interesų konfliktų valdymo srityje nenustatyta.</p> <p>4) Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu. Interesų derinimo ir interesų konfliktų valdymo veikla Agentūroje nėra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu.</p> <p>5) <u>Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ir savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.</u> Agentūros priimamiems sprendimams, susijusiems su interesų derinimo ir interesų konfliktų valdymu, nereikia kitos valstybės įstaigos patvirtinimo. Sprendimai šioje srityje priimami savarankiškai, jų nederinant su kitais subjektais.</p>

	<p>6) Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija. Agentūroje atliekamas interesų derinimas ir interesų konfliktų valdymas nėra susiję įslaptinta informacija. Agentūra tokia informacija savo veikloje nedisponuoja.</p> <p>7) Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų. Agentūroje nėra nustatyta interesų derinimo ir interesų konfliktų valdymo trūkumų po Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos atliktos korupcijos rizikos analizės.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad Agentūros interesų derinimo ir interesų konfliktų valdymo sritis atitinka vieną iš nustatytų kriterijų – daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo (5 kriterijus) ir remiantis Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalimi, Agentūros interesų derinimo ir interesų konfliktų valdymo sritis taip pat priskirta prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė.</p>
<p>4. Nustatytų korupcijos rizikos veiksnių pagrindimas</p>	<p>Į Agentūros vidaus administravimą patenka žmoniškųjų išteklių valdymas, viešieji pirkimai, finansinių išteklių ir turto valdymas. Tinkamas žmoniškųjų, finansinių išteklių valdymas, viešųjų pirkimų vykdymas apima darbo organizavimą tokiu būdu, kad būtų išvengta situacijų, kurios gali sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktus, bei pirmenybę Agentūros veikloje teikiant valstybės ir visuomenės (viešam) interesui. Agentūroje privačių interesų deklaravimo priežiūrą ir kontrolę, interesų konfliktų prevenciją atlieka direktoriaus įsakymu paskirti asmenys – Personalo skyriaus vedėjas (jo atostogų metu – personalo specialistas) bei Pirkimų ir projektų valdymo skyriaus vedėjas. Taip pat vadovai įpareigoti periodiškai susipažinti su jiems pavaldžių darbuotojų deklaracijomis.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, daroma išvada, kad Agentūra, vykdydama interesų derinimo kontrolę ir interesų konfliktų valdymą, daugiausia veikia savarankiškai, t. y. priimant sprendimus šioje srityje Agentūrai nereikia kitos valstybės įstaigos patvirtinimo.</p>
<p>5. Esamos nustatytų korupcijos rizikos veiksnių valdymo ar šalinimo priemonės</p>	<p>Agentūros vidaus dokumentuose reglamentuota, kokių veiksmų turi imtis darbuotojai, siekdami išvengti interesų konflikto situacijų, numatyta tvarka, kaip darbuotojai privalo deklaruoti privačius interesus bei atsakomybė už šių reikalavimų nesilaikymą:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Vidaus darbo tvarkos taisyklėse numatyta, kad pirmą darbo dieną Agentūroje darbuotojas be kitų vidaus dokumentų pasirašytinai taip pat supažindinamas su Etikos kodeksu ir pasirašo Nešališkumo pasižadėjimą (16 punktus). 2) Etikos kodekse numatyta, kad jo nuostatos ir normos taikomos ir yra privalomos visiems be išimties Agentūros darbuotojams, tiek atliekantiems savo pareigas darbo metu, tiek veikiantiems ne darbo metu, kad būtų išvengta situacijų, kurios gali sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktus, ar veiklos, nesuderinamos su viešuoju interesu, kuria siekiama neteisėtai naudoti sau ar savo artimiesiems ar sudaromos sąlygos kitiems asmenims turėti naudoti (2 punktus). Etikos kodekse be kitų veiklos principų išskirtas nešališkumo ir nepriklausomumo principas, kuris apima reikalavimą, jog

darbuotojo veikla ir elgesys neturi būti pagrįsti asmeniniu, šeiminiu ar kitokiu suinteresuotumu ar spaudimu iš kitų asmenų (8.3 punktas) bei nepiktnaudžiavimo savo padėtimi principas, apimantis reikalavimus rengiant, svarstant ir priimant sprendimus, susijusius su Agentūros veikla, vadovautis tik viešu interesu, nenaudoti savo pareigų ir įtakos tiesioginei ar netiesioginei finansinei ar kitai turtinei naudai sau, artimiesiems ar kitiems asmenims gauti, nesudaryti jokių sąlygų ar prielaidų kilti viešųjų ir privačių interesų konfliktui, o jam kilus, imtis priemonių jam pašalinti, pirmenybę suteikiant valstybės ir visuomenės interesams, bei informuoti apie tai savo tiesioginį vadovą, taip pat nepriimti nei tiesiogiai, nei netiesiogiai dovanų ar kito atlygio iš asmenų, kurie gali būti suinteresuoti tam tikrais Agentūros darbuotojo veiksmis ar sprendimais (9.1-9.4 punktai). Etikos kodekso V dalyje („Viešųjų ir privačių interesų atskyrimas“) detalizuoti Agentūros darbuotojo veiksmai, kurių jis turi imtis, siekdamas išvengti interesų konflikto.

3) Nešališkumo pasižadėjimu Agentūros darbuotojas pasirašytinai įsipareigoja vykdyti darbo funkcijas nešališkai, atstovauti viešuosius interesus, nusišalinti nuo pareigų, kurias vykdant gali kilti interesų konflikto situacija, apie tai nedelsiant raštu informuoti tiesioginį vadovą (galimos interesų konflikto situacijos detalizuotos pasižadėjime). Už Nešališkumo pasižadėjimo nuostatų pažeidimą numatyta teisės aktuose nustatyta atsakomybė.

4) Agentūros direktoriaus 2020-02-17 įsakymu „Dėl privačių interesų deklaravimo“ Nr. V-2020-00017 (toliau – Įsakymas) numatytas pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti (pasikeitus duomenims – patikslinti) privačius interesus elektroniniu būdu per VMI Elektroninio deklaravimo informacinę sistemą, sąrašas. Šiuo Įsakymu taip pat paskirti įgaliojimai atlikti privačių interesų deklaravimo priežiūrą ir kontrolę, detalizuotos įgaliotų asmenų atliekamos funkcijos. Įsakyme numatyti terminai, kuriais remdamiesi deklaruojantys asmenys turi pateikti deklaracijas, numatyta tiesioginių vadovų supažindinimo/susipažinimo su pateiktomis deklaracijomis tvarka, kitos pareigos.

5) Atmintinėje (DI-005) dėl privačių interesų deklaracijų pildymo pateikiami praktiniai patarimai deklaruojantiems asmenims, kaip teisingai užpildyti privačių interesų deklaraciją.

6) Agentūros korupcijos prevencijos priemonių plane 2019-2021 metams numatytos priemonės, susijusios su tinkamu interesų deklaravimu ir interesų konfliktų prevencija. 2019 metais buvo numatyta priemonė parengti atmintinę dėl privačių interesų deklaracijų pildymo, tokiu būdu suteikiant Agentūros darbuotojams daugiau žinių apie privačių interesų deklaracijų pildymą (įgyvendinant šią priemonę, buvo patvirtinta 5 punkte minėta Atmintinė DI-005). Taip pat kiekvienų metų IV ketvirtį Personalo skyriui numatyta priemonė priminti darbuotojams/informuoti el. paštu apie viešųjų ir privačių interesų deklaravimo svarbą ir būtinybę, tokiu būdu siekiant, kad visi darbuotojai, kuriems pareiga teikti deklaraciją numatyta vidaus ir išorės teisės aktuose, būtų pateikę deklaraciją.

7) Agentūros dovanų politikoje pateikiamos pagrindinės gairės darbuotojams, kaip elgtis tais atvejais, jei jiems norima įteikti dovaną dėl atliekamų funkcijų.

<p>6. Priemonės, kurių siūloma imtis nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar pašalinti</p>	<p>Aukščiau išvardintos aplinkybės leidžia daryti išvadą, kad interesų deklaravimo ir interesų konfliktų valdymo sritis Agentūroje yra išsamiai reglamentuota bei vykdoma laikantis teisės aktų reikalavimų:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Agentūroje yra patvirtintas sąrašas pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus (Įstatymo 22 str. 2 d.); – į Agentūros pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašą taip pat yra papildomai įtrauktos pareigybės, kurias einantys asmenys pagal Įstatymą neprivalo deklaruoti privačių interesų, tačiau jiems tokia pareiga gali būti nustatyta įstaigos vadovo sprendimu (Projektų valdymo (I, II, III) skyriaus programos vadovas, Projektų valdymo (I, III) skyriaus projektų vertinimo koordinatorius); – visi asmenys, kurie Agentūroje privalo deklaruoti interesus, yra pateikę privačių interesų deklaracijas (Įstatymo 5 str. 1 d.); – Agentūroje yra vadovo įgaliotas asmuo, kuris atlieka privačių interesų deklaravimo priežiūrą ir kontrolę, interesų konfliktų prevenciją (Personalo skyriaus vedėjas (jo atostogų metu – personalo specialistas) bei Pirkimų ir projektų valdymo skyriaus vedėjas); – asmuo, pretenduojantis į pareigas, kurias užimantis asmuo pagal Įstatymą privalo deklaruoti privačius interesus, privalo pateikti deklaraciją Personalo skyriaus vedėjui iki darbo sutarties sudarymo (Įstatymo 5 str. 3 d.); – asmuo, pradėjęs eiti pareigas, kurias einant privaloma deklaruoti interesus, per 1 mėnesį (<i>Įstatyme numatyta ne vėliau kaip per 30 k. d. – siekiant visiško tikslumo, siūloma suvienodinti Įsakymo formuluotę su Įstatymo nuostata</i>) nuo darbo sutarties sudarymo dienos privalo deklaraciją elektroninėmis priemonėmis pateikti Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai. Jeigu darbo sutarties galiojimo metu pateikti duomenys pasikeičia, deklaruojantis asmuo privalo deklaraciją patikslinti per 30 k. d. nuo duomenų pasikeitimo dienos (Įstatymo 5 str. 1-2 d., 7 str.); – jeigu paaiškėja naujos aplinkybės, dėl kurių gali kilti interesų konfliktas, deklaruojantis asmuo privalo deklaraciją papildyti nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 7 k. d. po šių aplinkybių paaiškėjimo; – Agentūroje tikrinama, ar privačius interesus privalantys deklaruoti asmenys tinkamai ir laiku deklaravo galimus interesų konfliktus: Personalo skyrius kasmet pirmą ketvirtį vykdo 20 proc. deklaracijų patikrinimą, informuoja apie pasitaikančias sistemines klaidas, rastus neatitikimus, dokumentuoja deklaracijų patikrinimo faktą. Pirkimų ir projektų valdymo skyrius vykdo pirkimuose dalyvaujančių subjektų deklaracijų kontrolę. Taip pat vadovai įpareigoti kiekvienų metų pirmą ketvirtį susipažinti su jiems pavaldžių darbuotojų deklaracijomis; naujai paskirtų vadovų atveju – kiekvienas vadovas per mėnesį nuo jo paskyrimo dienos, turi kreiptis į Personalo vedėją el. paštu ir susipažinti su jam pavaldžių darbuotojų deklaracijomis. Visi deklaracijas privalantys pildyti darbuotojai turi informuoti savo tiesioginį vadovą apie deklaracijos užpildymą ir /arba patikslinimą per mėnesį nuo šio veiksmo atlikimo dienos, suformuojant užduotį per DVS;
---	--

- pirkimuose dalyvaujantys subjektai privalo pateikti deklaraciją ir ją pateikę, per DVS suformuoti susipažinimo užduotį Pirkimų ir projektų valdymo skyriaus vedėjui;
- Agentūroje yra reglamentuota nusišalinimo (Įstatymo 11 str. 1-2 d.) kilus interesų konfliktui tvarka (Etikos kodekse, Agentūros darbuotojo nešališkumo pasižadėjime), Viešojo pirkimo nešališkumo deklaracijoje (forma FR-122) numatyti veiksmai, kai asmuo gali būti patekęs į intereso konflikto situaciją ir nenusišalino nuo su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų priėmimo (t. y. kai interesų konflikto grėsmė iškyla tiesiogiai jau svarstant, priimant konkretų klausimą).

Paminėtini keli šio vertinimo metu nustatyti interesų deklaravimo ir interesų konfliktų valdymo srities tobulintini aspektai:

1. Vertinant, ar Agentūroje tikrinama, ar deklaruojantieji įvykdė Įstatymo reikalavimą deklaracijas pateikti ne vėliau kaip per 30 k. d. po deklaruojančio asmens išrinkimo, priėmimo ar paskyrimo, galima pastebėti tam tikrų kontrolės trūkumų. Atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimą paaiškėjo, kad iš išorės naujai priimamas darbuotojas, privalantis deklaruoti interesus, turi pateikti deklaraciją Personalo skyriui iki darbo sutarties sudarymo ir toks įpareigojimas atitinka Įstatymo 5 str. 3 d. nuostatas. Tokiu būdu iki priėmimo į darbą užtikrinama, kad pretendentas išviešina savo privačius interesus, dėl kurių einant šias pareigas gali kilti interesų konfliktas ir darbdavys iki darbo sutarties sudarymo turi galimybę įvertinti galimas rizikas. Asmuo, pradėjęs eiti šias pareigas, privalo per 30 k. d. dienų šią deklaraciją elektroninėmis priemonėmis pateikti VTEK. Tas pats reikalavimas taikomas ir esamiems Agentūros darbuotojams, kurie į pareigas, dėl kurių reikia deklaruoti privačius interesus, paskiriami/išrenkami iš vidaus – jie patys turi pareigą per 30 k. d. pateikti deklaraciją VTEK. Kitaip tariant, teisės aktai nustato pareigą darbuotojams per numatytą terminą deklaruoti interesus ir atsakomybė dėl deklaracijos nepateikimo laiku perkeliama pačiam darbuotojui, Agentūra deklaracijos pateikimo laiku fakto nebetikrina. Manytina, kad nepatikrinus naujai į pareigas paskirto darbuotojo deklaracijos pateikimo fakto, gali susidaryti prielaidos kilti rizikai, kad deklaracija nebus pateikta laiku Įstatyme ir Agentūros vidaus dokumentuose numatytu terminu. Šią aplinkybę Agentūra turi galimybę patikrinti, priešingai, nei, pavyzdžiui, darbuotojo pareigą per 30 k. d. patikslinti deklaraciją, jeigu pasikeitė jos duomenys. Agentūra neturi galimybių pati sužinoti, ar pasikeitė kokie nors deklaruojančiojo asmens duomenys (pavyzdžiui, bendrieji duomenys apie deklaruojančio asmens sutuoktinį, sugyventinį, partnerį, ryšiai sudarius sandorius, ryšiai su fiziniais asmenimis ir t. t.), todėl už deklaracijos patikslinimą laiku atsakingas pats darbuotojas. Naujai į pareigas paskirtų darbuotojų deklaracijų pateikimo faktą Agentūra gali patikrinti, o nustačiusi, kad deklaracija nepateikta laiku – pareikalauti ją nedelsiant pateikti ir tokiu būdu užtikrinti, kad Agentūroje pareigas, dėl kurių reikia deklaruoti privačius interesus, pradėję eiti asmenys vykdytų su tokiomis pareigomis susijusius teisės aktuose nustatytus skaidrumo reikalavimus.

2. Agentūros darbuotojai yra mokomi, informuojami, kaip ir kada reikia deklaruoti privačius interesus, nusišalinti nuo sprendimų priėmimo, kurie gali sukelti interesų konflikto situacijas – yra parengta Atmintinė dėl privačių interesų deklaracijų pildymo, periodiškai siunčiami priminimai, gairės darbuotojams el. laiškais apie interesų deklaravimo svarbą, susipažinimui persiunčiamos VTEK rekomendacijos, taip pat informuojama/primenama žodžiu įvairių susirinkimų metu. Nepaisant to, kadangi tinkamas interesų deklaravimas ir interesų konfliktų valdymas didele dalimi priklauso ir nuo paties deklaruojančiojo ir (ar) nusišalinti nuo situacijų, galinčių sukelti interesų konfliktą, turinčio asmens informuotumo bei subjektyvaus suvokimo, su tuo susijusių žinių ir informacijos stoka gali kelti sunkumus deklaruojant interesus ir (ar) identifikuojant situacijas, kaip interesų konfliktą.

3. Agentūroje yra parengta ir intranete bei interneto svetainėje paskelbta Dovanų politika. Joje numatyta, kad Agentūroje nepriimamos jokios dovanos, teikiamos dėl Agentūros darbuotojų funkcijų. Išimtis taikoma tik dovanoms pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, taip pat reprezentacijai skirtoms dovanoms. Jei tokios dovanos vertė neviršija 150 eurų, Agentūros darbuotojas gali ją pasilikti sau. Jei tokios dovanos vertė viršija 150 eurų, ji laikoma valstybės nuosavybe. Agentūros darbuotojas tokiu atveju turi perduoti dovaną saugoti Agentūroje. Šios dovanų politikos nuostatos atitinka Įstatymo 13 str. numatytus dovanų priėmimo apribojimus, tačiau paminėtina, kad Agentūroje nėra patvirtintos dovanų įvertinimo, registravimo, saugojimo tvarkos (Įstatymo 13 str. 3 d. numatyta, kad tokia dovana įvertinama ir saugoma institucijos ar įstaigos vadovo nustatyta tvarka).

Išvados ir pasiūlymai.

1. Siekiant sumažinti riziką dėl deklaracijų nepateikimo laiku – Personalo skyriui patikrinti, ar naujai į pareigas, dėl kurių reikia deklaruoti privačius interesus, paskirti/išrinkti darbuotojai per 30 kalendorinių dienų pateikė deklaraciją VTEK.

2. Suteikti galimybę visiems Agentūros darbuotojams pateikti kylančius klausimus dėl interesų konfliktų tikimybės darbe, sukuriant, pavyzdžiui, dažniausiai užduodamų klausimų-atsakymų (DUK) rubriką intranete, informuojant apie interesų konflikto pavyzdines situacijas ar pan.

3. Patvirtinti dovanų įvertinimo, registravimo, saugojimo Agentūroje tvarką.

Agentūros korupcijos prevencijos priemonių 2019-2021 metams plane numatyta priemonė – „12. Korupcijos prevencijos plano peržiūrėjimas ir (ar) atnaujinimas, atsižvelgiant į korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimo rezultatus“. Atsižvelgiant į šio vertinimo rezultatus, bus siūloma papildyti ir (ar) atnaujinti korupcijos prevencijos priemonių planą, į jį įtraukiant naujas siūlomas priemones, galinčias padėti užtikrinti tinkamą interesų deklaravimą ir efektyvesnę interesų konfliktų prevenciją.

7. Priemonės, kurių siūloma imtis didelei korupcijos pasireiškimo tikimybei įstaigos veiklos srityje šalinti	Agentūros interesų deklaravimo ir interesų konfliktų valdymo sritis atitinka Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalies 5 punktą, t. y. Agentūra šioje srityje daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ir savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo. Pagal Viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 3 dalį, tai yra vidaus administravimo – veiklos, kuria užtikrinamas viešojo administravimo subjekto savarankiškas funkcionavimas, dalis, todėl darytina išvada, kad visiškai pašalinti korupcijos pasireiškimo tikimybę šioje srityje neįmanoma, tačiau aukščiau nurodytomis priemonėmis ši rizika gali būti minimizuojama.
---	--

Direktorius
(įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens pareigos)

(parašas)

Povilas Česonis
(vardas, pavardė)